

Dabas aizsardzības pārvalde

Gaujienas dolomīta atsegums

Publicēts: 13.11.2020.

Atjaunināts: 26.07.2021.

Nozīmīgāko dabas pieminekļa daļu veido daļēji aizbiruši dolomīta slāņu atsegumi, lielākais līdz 20 m garš un 4 m augsts dolomīta atsegums un vēl viens mazāks atsegums.

Aizsardzības kategorija: aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis, atrodas aizsargājamo ainavu apvidū

[Ziemeļgauja](#)

Kods: LV0440090

Administratīvais iedalījums: Smiltenes novads, Gaujienas pagasts

Pārvalde: Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība [Vidzemes reģionālā administrācija](#).

Robežu shēma [↗](#)

[Robežu shēma uz ortofoto pamatnes](#)

[Ministru Kabineta noteikumi Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"](#)

[Ministru Kabineta noteikumi Nr. 957 "Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"](#)

Teritorija atrodas vecās akmeņlauztuvēs – Anniņu karjerā, Gaujas senlejas nogāzes augšdaļā, Vidusgaujas zemienē.

Būtiskākā vērtība dabas pieminekļa teritorijā ir daļēji aizbiruši dolomīta slāņu atsegumi. Dolomīta slāņi ir nozīmīgi kā augšdevona Frana stāva Pļaviņu svītas Atzeles ridas stratotipa atsegumi un citu Pļaviņu svītas sadaļu dolomītu slāņi ar fosilijām.

Nozīmīgāko dabas pieminekļa daļu veido līdz 20 m garš un 4 m augsts dolomīta atsegums un vēl viens mazāks atsegums. Tie ir masīvi un plātņaini, arī kavernozi, dolomīti un dolomītmerģeļi - starpslāņi ar bagātīgu fosilo faunu – brahiopodiem, gastropodiem, stromatoporām, jūras lilijām un tārpu ejām.

Gaujienas atsegumi ir izcila vieta ģeoloģijas vēsturē, jo no šīs vietas ņemts paraugs ļāvis 19. gs. pirmajā pusē izdalīt jaunu pleckāju (brahiopodu) sugu, kuras tagadējais nosaukums ir *Ripidiorhynchus livonicus* (Buch, 1834) un, jau 1840. gadā, tikai vienu gadu pēc devona sistēmas izdalīšanas pasaulē, konstatēt devona jūras nogulumu klātbūtni šajā teritorijā.

Dabas pieminekļa teritorijā atrodas Eiropas Savienības aizsargājams biotops: karbonātisku pamatiežu atsegumi (8210).

Dabas datu pārvaldības sistēma

OZOLS

Citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

[Skatīt vairāk](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/gaujienas-dolomita-atsegums>